

а_1989_004718

мнѣиѡ
№ 5329

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

Заседание

Стенографски протокол

- о о о -

София, 11 май 1989 година

ПРИСЪСТВУВАЩИ:

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

БАНЧО БАНОВ

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

ГЕОРГИ ГАЙГАНИКОВ

АТАНАС ВЕЛЯНОВ

МАРИН ЯНЕВ

НАУМ ШОПОВ

МИХАИЛ ПЕТРОВ

ЮЛИАН ВУЧКОВ

3

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

=====

Зала "Н. О. Масалитинов"

Начало: 15.10 ч.

Край: 16.20 ч.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Откривам заседанието на Художествения съвет.

Имаме една точка:

"ОБСЪЖДАНЕ НА ПРОЕКТА ЗА РЕПЕРТОАР ЗА 1989/1990 ГОДИНА И МАЛКО РАЗШИРЕН ПОРТФЕЙЛ НА ТЕАТЪРА, КОЙТО МОЖЕ ДА ПОСЛУЖИ И ЗА 1990/1991 ГОДИНА".

Давам думата на другаря Банчо Банов.

БАНЧО БАНОВ - Репертоарът на театъра за 1989 година⁹⁰ беше обсъждан многократно, на няколко кръга, като кръговете постепенно се стесняваха и се стигна до следното предложение...

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - ... изхождайки от някои финансови интереси на театъра.

БАНЧО БАНОВ - Искам да добавя, както ме посъветва Стефан Данаилов, че репертоарът на театъра има обърнат поглед към проблема за зрителя, към проблема за съчетаването на пиеса, която има, така да се каже, по-тежък характер, с пиеса, която има също така високи художествени качества, но носи една по-голяма комуникативност, един по-голям интерес към масовата публика и също така, това, което е особено важно - да бъде свързано с интереса на режисьорите.

Минаваме към конкретните заглавия:

Първата премиера на Камерна сцена ще бъде пиесата "Кендида" от Бернард Шоу. На Голяма сцена първата премиера ще бъде "Бесове" от Достоевски. Втората пиеса, за която в този момент не е решено дали ще бъде на Голяма или на Камерна сцена, има предпочитания да бъде на Голяма сцена, това е "Районна болница" от Христо Бойчев, комедията, която за нашия театър се подготвя в един нов вариант. Вариантът още не е доведен до окончателния си вид но работата е много напреднала. Тази "Районна болница" ще бъде поставена от Димитрина Гюрова. Като резервно заглавие, което, ако не дай, боже, нищо не се получи, се предвижда комедията "Луди пари" от Островски, пиеса, която ние смятаме, че има доста съвременно звучене.

ВЕЛЮ КЪНЕВ - Достоевски... Островски...!?

БАНЧО БАНОВ - Следващата пиеса, която се предвижда на Голяма сцена е "Храбрият войник Швейк" от Хашек. Драматизацията ще я направи Младен Киселов. Последната пиеса, която се предвижда на Голяма сцена е Иван Вазов - "Службогонци" като ще се варира между нея или "Калигула" и "Облекла за летен хотел" от Уилямз, пиеси, зад които стои Енчо Халачев.

Още се колебае Асен Шопов за "Службогонци".

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - И ако престане да се колебае кой ще го прави?

БАНЧО БАНОВ - Външен човек ще се покани.

МАРИН ЯНЕВ - Значи остава независимо от другите Тенеси Уилямз.

БАНЧО БАНОВ - Предлага се сега за обсъждане.

За Камерна сцена редът не е уточнен, това зависи от разпределението на актьорите:

"Четвъртият закон" от Кольо Георгиев, режисьор Асен Шопов;

"Последната лента на Креп" от Бекет, режисьор Младен Киселов;

"Контракт" - Мрожек; Енчо Халачев.

"Краят на света"...

ВЕЛКО КЪНЕВ - "Контракт" се прави в "199".

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Почнаха ли? И ти ли участвуваш

ВЕЛКО КЪНЕВ - Не, нямам време.

НАУМ ШОПОВ - Аз участвувам.

БАНЧО БАНОВ - "Краят на света" - Дарио Фо; "Гардеробие-рът" от Харууд (Халачев).

Сега: за следващия сезон и като пиеси, които стоят като резерви в портфейла, се предлагат за обсъждане:

Рачо Стоянов, "Майстори" - за Голяма сцена;

от Роберт Болт - "Човек за всички времена" и "Даживее кралицата, виват!";

"Заговорът на Фиеско";

"Сладкопойната птица на младостта" от Уилямз.

Това е.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Имате думата.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА - Другарю Фучеджиев, ако разрешите, имам една реплика. Стана някакво недоразумение. Банчо изложи нещата така, че се създаде впечатление, че "Луди пари" е резервен вариант, за да тръгне успоредно с "Бесове" на Достоевски.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Така докладва Банчо, но ние се разбрахме. Няма такъв вариант. Ние ще търсим възможност за комбинация.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА - Такава възможност практически няма, не бива да се обсъжда такъв вариант, няма такава успоредност, веднага хората се смущават от това нещо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Другарят Юлиан Вучков иска дв-

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Понеже другарят Фучеджиев много насто-
ваше да дойда, аз нямах възможност, по принцип, но напра-
вих всичко възможно, за да дойда.

Не приемам репертоара, целия: нищо ново в него, ни-
какво откритие. Това са банални неща, които са повтаряни
години наред. Извинете, това е мое мнение. Нито налагам,
нито натрапвам, нито подчертавам, но това е един репер-
тоар безкрайно тежък първо като за реализация, като атмо-
сфера, като натягане, ако щете, даже - на атмосферата,
неразнообразен... Толкова много повторения. Какъв е сми-
сълт? Ами че то се върти непрекъснато, другари. Стига с
тези банални предложения: за какво е "Службогонци". Какво
има толкова в него? То се игра и в "Музикалния театър, то
се игра два пъти по телевизията.

Извинете, но малко мотивировка да направя като външен
човек, за да не бъда голословен. Рачо Стоянов: имаше тук
чудесни, блестящи постижения, на Вили Цанков, които още
не сме ги направили, това не значи, че ние не трябва...
Но дайте да отшуми, имаше скоро на Вили Цанков (лошо на-
правено), но той имаше великолепни постижения, в Москва
му беше най-хубавото постижение...

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ - В Сливен.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ - В Сливен беше блестящо.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Дайте нещо ново сега тука. Роберт Болт
Сто пъти сега: "Роберт Болт". Знаем ги всички пиеси, чел
съм ги. Сега изцяло ли трябва да минем под знака на това,
че едно време не сме ги играли, сега да ги изиграем всич-
ките? Ами досаждаше на хората. Да ги изиграем последова-
телно. Да им дадем да си поемат дъх.

"Луди пари" - ама кой ще гледа "Луди пари", другари?!
То може да се направи, ако стане като "Красив романс",

тоест, кажете името...

ДИМИТРИНА ГЮРОВА - "Жесток романс".

ЮЛИАН ВУЧКОВ - Да. Един шедьовър. Да, ако се направи така: много неочаквано...

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Точно такъв е замисълът.

ЮЛИАН ВУЧКОВ - Дано да стане такъв, ама не вярвам, извинявай, ако може така да стане - моля!

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Как не вярваш на Народния театър?

ЮЛИАН ВУЧКОВ - Защото, другарю Илиев, приятелски ти го казвам, аз ти казах, че "Галилей" няма да има никакъв успех, единствен в Художествения съвет... Така ли беше, другарю Фучеджиев?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Не си спомням!

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Ами защо не дойде да кажеш защо няма успех. Имаше Съвет тук, защо не каза... Точно тогава ще дойдеш и ще кажеш защо не е станало.

ЮЛИАН ВУЧКОВ - Защото не слушате.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Слушаме ви вече двадесет години, как да не ви слушаме?

ЮЛИАН ВУЧКОВ - Ти и да ни слушаш, и да не ни слушаш - все тая, вие си правите каквото си искате.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - За първи път се говори за "Районна болница", защо говориш, че непрекъснато се върти...

ЮЛИАН ВУЧКОВ - "Районна болница", недей ме прекъсва, защото аз я публикувам и заставам зад нея.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Защо говориш тогава, че няма нищо ново.

ЮЛИАН ВУЧКОВ - Едно заглавие...

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Ами едно! Ти започваш с резервни заглавия, Роберт Болт... Нямаме намерение да го правим...

~~КОНСТАНТИН~~ ВУЧКОВ - Изпреварил съм те за Бойчев...

Юлиан

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Другарю Фучеджиев, аз си отивам, няма смисъл. Затова не иска никой от външните ви членове да стъпва, разберете го това. Това е едно дълбоко неуважение. Тези отмъстителни реакции, извинете!

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Това е реплика. Ти не прекъсваш ли. Не се ли обаждаш и ти по време на изказване на друг?!

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Затова не идва никой, помислете си защо! Понеже уж "ни слушате"...

НАУМ ШОПОВ - На какво прилича това? Това са реплики, защо от това трябва да става някакъв конфликт...

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Не бива другите да седят и да си мълчат, макар че мислят същото.

ПРЕДС. НИКО ФУЧЕДЖИЕВ - На никого не е забранено да се изкаже.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Казваш предварително за Брехт, предварително, повтарям, а не следварително, което е смехотворно и няма смисъл и след това ще дойда да говоря на Художествен съвет.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Има смисъл. Седнете и напишете защо няма успех. Никой не пише. Мълчите всички. Вече цял месец има откакто излезе премиерата.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Ами, имаме си и друга работа, Коце...

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Това ви е работата.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Имаме и други задачи, аз се занимавам с други проблеми.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ - Ще пишете още на другия ден, а няма да говорите какво сте казали на Съвета.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Нали искате да бъдем полезни предварително.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Не се карайте, дайте по репертара.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ - Няма смисъл. Правила на гостоприемство има.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Да продължим. Кой друг иска думата.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Банчо, голяма причина за това, което стана, има твоето представяне на репертоара, извинявай! Начинът, по който ти го представяш, ако някой може да разбере кое е за този сезон, кое е за другия... И той е прав да реагира по този начин.

БАНЧО БАНОВ - Аз казах съвсем точно кое е за този сезон.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ - Аз искам да кажа две думи. Категорично не приемам начинът, по който започна изказването си Юлиан, с тоталното си отрицание на репертоара. В този смисъл не споделям и начинът, по който реагира Константин, разбира се, но във всички случаи изказването започна така полемично, че и аз почувствувах желание да стана и да си изляза, защото двадесет души, все пак, предлагат някакъв репертоар, двадесет и първият става и казва: "Това тотално не го приемам!" Съжалявам много. Аз за какво седя тогава тук? За какво участвувам в тази група, която предлага репертоара.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Ние трябва да се слушаме.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ - Естествено! Понеже въпросът е принципен, не говоря за тона, а за принципа, който възникна като съдържание на изказването на Вучков, а не като форма, аз също усетих в себе си желание да стана и да си изляза. Не може, наистина, цяла година да няма външни представители и в момента, в който сядат външният представител, да ни каже: "Тотално ви отхвърляме репертоара!"

Ние го предлагаме, репертоара, значи, все пак, нещо стои зад тези заглавия, някакъв замисъл. Струва ми се, че това е пълна липса на дискуссионна култура (и от двете страни в спора)...

10

Не съм склонен да изслушвам поучения на хора, които идват рядко в театъра, защото за да се направи този репертоар, днес е трети път. Е, как така ще дойде изведнъж някой, ще седне и ще ми каже: "Е, хайде, гледайте си работата!" Съжалявам много. Това не е начинът...

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Те да са дошли да предложат нещо като симпатизанти на театъра?

БАНЧО БАНОВ - Нищо не са предложили.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА - Другари, живеем във време; когато дискусиата е норма на живота и трябва да се приспособяваме към тези норми, така че ще се учим и да се изслушваме, дори и крайно да е мнението. Макар и крайно, това си е мнение на Юлиан Вучков, това си е неговата съвест и аз мисля, че диалогът можеше да продължи. Има такова становище, крайно становище, изрази го и се стигна до нежелателен прецедент, но независимо от това диалогът трябва да продължи и ако има нещо конструктивно в този диалог, по-нататък ще се вземе под внимание в по-нататъшните разговори.

Всички са добронамерено настроени и никой няма намерение...

ВЕЛКО КЪНЕВ - Аз също не споделям крайната оценка на Юлиан Вучков във връзка с отношението му към репертоара, смятам че има много интересни неща в предложенията, едно от които е влизането на Христо Бойчев в нашия театър, което се надявам, че може да стане. Другото е заглавието на Хашек. При една успешна драматизация мисля че това ще представлява интерес и за театъра и за публиката. Споделям мнението на Вучков за "Службогонци". Струва ми се, че не е най-добрият вариант. Съзнавам какво значи Вазов

за нашия театър, тук ми се струва, че трябва да се направи нещо, наистина, по отношение на вазовата драматургия, но нещо, което да отговаря на днешния ден. Тоест: има възможност, според мен, аз така мисля: да се възложи на драматург, на автор, да направи съвременна адаптация по вазови произведения, да се намери един съвременен вариант на Вазов в Народния театър, което, според мен, при едно професионално и талантливо авторско, не грубо, вмесване, а творческо мислене върху вазови произведения, би могло да представлява интерес за Народния театър и за съвременния зрител и не би стояло кошунствено или грубо като осъвременяване...

Струва ми се, че има възможност да се работи по такъв начин за Вазов, сега, днес. Аз съм за такъв вид работа, но не за конкретното произведение, което се предлага.

Това исках да кажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Аз щях да му кажа на Юлиан това не е проблем, ако ние имаме противоречие по едно заглавие, ще го махнем.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ - Вие казахте миналия път, че то не е задължително.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Не е задължително, разбира се!

ДИМИТРИНА ГЮРОВА - Предлага се за поддържане на вазовата традиция...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Друг кой иска думата?

Марин Янев, Наум Шопов и Михаил Петров са нововлезите.

МИХАИЛ ПЕТРОВ - Общо взето, бих искал да подкрепя мнението, че пиесата на Христо Бойчев е много любопитна

не зная защо, обаче, на Камерна сцена точно сте решили да я правите, според мен може да се направи вариант на Голяма. Преди малко се каза, че изключително важен момент сега е връщането на публиката в Народния театър. Струва ми се, че когато се прави едно произведение като "Бесове", толкова мащабно, най-добре би било да се започне с "Швейк", намирам това заглавие за изключителна находка, това е моето мнение.

Не зная в какви срокове ще трябва да се направи драматизацията и дали тя ще е готова за началото на сезона но трябва да се намери баланс, не че "Бесове" няма да има публика. Обратното! Аз не мисля това нещо, смятам че е толкова значително и дано да стане хубаво, то ще си има своето място в репертоара, но нещо като жанр, обратно не това, трябва веднага да направи театърът и ми се струва, че най-подходящото заглавие е "Швейк". Никак не подценявам "Районна болница", но тя трябва да бъде на Голяма сцена. Между другото, "Районна болница" върви из цяла България с невероятен зрителски успех.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Идеята е успоредно, след излизането на "Кендида", ако пиесата стигне до този вариант на Народния театър в най-добрия вид, което е ищак на всички тази пиеса да започне да се работи на голяма сцена,, защото тя може да се играе единствено в София и да събира публика, в страната е играна навсякъде. Това е пиеса, която реално би могла да се работи паралелно като се освободят от "Кендида" колегите, които са свободни, заедно с Достоевски. За това става въпрос.

Следващото заглавие когато излезе Достоевски, да започне, вече готов с драматизацията си, Младен, за да не спираме. Тогава остава възможност в тези няколко месеца

от ноември (действителна работа на театъра) до край на сезона (юни) да имаме твърдо четири заглавия на Голяма сцена: "Бесове", "Районна болница", Хашек... И четвъртото заглавие е проблемът кое да бъде.

МИХАИЛ ПЕТРОВ - Това е безумна организация!

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Идеята е трите заглавия да бъдат твърди, заглавия, които могат да се застъпват и до 15 април да имаме три премиери и да се репетира, по възможност четвъртото заглавие - дали ще бъде "Калигула", дали ще бъде "Облекло..."-то, много зависи какъв зрителски и творчески успех ще имат предишните три пиеси.

Това ще ни движи.

Долу имаме една премиера на "Кендида" и се направят заглавията, зад които седи режисьор.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Има думата Марин Янев.

МАРИН ЯНЕВ - След поясненията на Стефан ми стана малко по-ясно, тъй като аз наистина се обърках с какво ще започнем следващия сезон, тоест: по-следващия... Така, както аз разбирам нещата, мисля че става въпрос... присъединявам се към оценката за находката на Хашек, за Христо Бойчев... аз познавам не точно тази негова пиеса, а някои негови други пиеси и смятам, че с една сериозна работа с режисьора, наистина може да стане интересно заглавие на театъра.

В случая се касае за третото заглавие, което трябва да бъде Тенеси Уилямс или, доколкото разбирам, "Службогодци", или "Калигула"...

Веднага, обаче, си мисля за тази практика тук, в театъра, която аз съм усетил, за редуването. При положение, че другарят Халачев има премиера на Достоевски, след това другарката Гюрова с "Районна болница", след това - Младен Киселов, тогава би следвало Асен Шопов да стъпи.

МАРИН ЯНЕВ - Все едно, аз си мисля, ако е негов ред и по ред други съображения влезе "Службогонци", разбирам че той стои зад това заглавие...

БАНЧО БАНОВ - Не, има съвсем нова редакция на произведението...

МАРИН ЯНЕВ - Аз лично също изказвам опасения по повод на това, че няма да се гледа. Като си представям репертоара във времето, успоредно с това и интересните заглавия за Камерна сцена, си мисля - не мислите ли за евентуална покана долу на външен режисьор, тъй като така, както усещам, режисьорите ни горе ще бъдат плътно ангажирани.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Имаш ли предложения?

МАРИН ЯНЕВ - Не, нямам предложение, но ми се струва, че има място за такава покана, имам предвид и интересните заглавия, които са застъпени долу. Безкраен интерес за мен представлява "Последната лента на Креп", мисля че това е моноспектакъл и по всяка вероятност се има предвид актьор от театъра. Наум!? Прекрасно! Просто го приветствувам това. Мисля че камерна сцена наистина би могла да се превърне в такова място, където да се правят моноспектакли на актьори наши, видни, известни, популярни, които могат да привличат публика и случаят е точно такъв. Аз приветствувам едно такова начинание и мисля че то има бъдеще в този смисъл.

Тук като гледам тези заглавия; Дарио Фо, Харууд ("Гардеробиерът") - това са прекрасни пиеси, които, пак повтарям биха могли да бъдат реализирани от режисьори (гости), млади или по-възрастни, с перспектива...

Това е, общо взето, но, все едно - за мен остава неизяснен въпроса за третата пиеса, която ще влезе след "Швейк" и която евентуално ще влезе, защото аз лично се съмнявам, че ще можем да реализираме четири пиеси като прибавим и съображението, че Достоевски влиза като ново заглавие, кое

то ще отиде някъде до края на годината.

Аз лично съм доволен от присъствието на Тенеси Уилямс в афиша и ми се струва, че това е свързано с нашето желание да върнем публиката, да я привлечем, това са сериозни автори.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Четвъртата ще бъде на Тенеси Уилямс, която ще направя Енчо Халачев.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ - "Калигула" освен че е сериозна пиеса, аз ви казах преди малко, оказа се, от експеримента във ВИТИЗ (ние я правихме много късно и излезе преди един месец) има много голям зрителски интерес. Огромен!

МАРИН ЯНЕВ - Ще привлечем младия зрител (масово), което също е качество и би могло на това да се разчита.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Наум Шопов иска ли да каже нещо?

НАУМ ШОПОВ - Много съм неприятно изненадан от конфликта, защото както каза другарката Гюрова, ние живеем във време на търпимост, на диалог, на изслушване, да же и да не си съгласен с нещо. Не може така да се разговаря, особено когато става на Художествен съвет.

Разбира се, че Христо Бойчев трябва да влезе в нашия театър. Аз не познавам този автор...

БАНЧО БАНОВ - Много смешна пиеса!

НАУМ ШОПОВ - Не мога да кажа нищо, но дом колегите са категорични...

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Тази пиеса в София не е играна.

НАУМ ШОПОВ - По отношение на Иван Вазов - наистина трябва да има Иван Вазов в нашия репертоар, но не в този традиционен смисъл. Някой съвременен автор трябва да внесе нещо, не знам какво.

МИХАИЛ ПЕТРОВ - По-скоро: колаж от негови неща трябва

БАНЧО БАНОВ - Да кажем: "Кардашев на лов" може да се направи и от там да се върне всичко...

НАУМ ШОПОВ - Примерно, казано. Нашият театър не може без Вазов.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Трябва Литературното бюро да мисли.

НАУМ ШОПОВ - Но то трябва да изненадва, да дръпне някъде другаде...

Аз имам особено мнение за Швейк, защото не съм сигурен дали някой наш драматург не може да направи нещо по-интересно... Да има улей, някакъв наш драматург да стъпи на това заглавие...

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Младен прави драматизацията.

НАУМ ШОПОВ - Говоря за нещо друго, за вариант...

МИХАИЛ ПЕТРОВ - Защо? Ако направи хубаво драматизацията?

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Такъв богат материал е това, "Швейк"

НАУМ ШОПОВ - Нямам нищо против тази идея, но предпочитам един български автор.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Веднъж имаме Бонев, да не се втурваме само към български автори...

НАУМ ШОПОВ - Друго? Другото ми се струва, че е фикция. Не предлагам нищо, просто виждам, че ние не можем да осъществим този огромен план, освен тези заглавия - три, най-много четири...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Ние правим и малко портфейл

НАУМ ШОПОВ - Слава богу. Така и трябва да бъде.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Тук има и такъв момент, че трябва да се заявят някои пиеси в "Авторско право", тъй като имаме вече две, които не са заявени и са в други театри. Става въпрос за перспектива, макар че това не е списък

кът, който сега е раздаден, някои неща са отпаднали тук.

БАНЧО БАНОВ - Отпаднаха!

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Отпаднаха, но хората получават този списък и се объркват.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Да приключваме.

Искам да кажа няколко думи пред Художествения съвет.

Другари, ние се намираме в едно особено време, в което, така да се каже, добиваме възможност за една по-голяма свобода да казваме неща, да юворим, да изразяваме мнението си, което е достойнство на нашето време. Ние трябва да се ползуваме от това достойнство.

Нашият Художествен съвет, очевидно, в началото на новия сезон, трябва да бъде с избран нов състав - по същите принципи, или по други принципи... (работи се концепция за духовната сфера), там ще кажат. Трябва да бъде избран нов Художествен съвет. Трябва ние тук да решим въпроса за външните участници в него.

Аз не съм съгласен с подхода, който възприе Юлиан, макар че Юлиан е един човек, който винаги се е старал да сътрудничи на театъра.

От друга страна има и една друга истина: те са критици Той, Владимир Каракашев, Димитър Капушев, Гоцо Гочев не може вече да участва в тази работа, Любо Тенев също е зле със здравето, Николай Парушев... Шестима души имаме. Първите почти не идват на Художествен съвет, въздържат се, въпреки, че всички те като критици (аз не бих имал нищо против) да си кажат мнението открито в печата. Те не пишат за недостатъците (аз не говоря тук за "Галилей", но и за други наши постановки...), но за това не сме виновни ние, нито аз съм виновен.

Знаете, че по отношение на мен не се церемонят много не се въздържат, аз никого не мога да стресна. Художественият съвет трябва да се комплектува, според мен, като вътрешен орган от хора, които ще имат категорично становище и които са задължени, ангажирани с работата на театъра и тук като седнем да приказваме, ще приказваме по мъжки...

Това е положението.

Хора, които са отвън, струва ми се, това е мое мнение, ние можем да минем и без тях, без външни членове на Художествения съвет. Не знам как е в другите театри, дал там им ходят постоянно, дали не им ходят и така нататък, но нашата художествена работа е работа, за която отговаряме лично ние и за която отговарям аз като директор и утрешният директор - и той ще отговаря лично. Не отговаря нито Художественият съвет, нито външните другари. Те имат голямото преимущество пред всички вас тук, че могат да излязат в печата и да напишат, да направят на нищо "Галилей" или която и да е друга постановка.

В този смисъл, като изразявам абсолютното си почитание към тези имена, които ~~са~~ изброих тук като досегашни членове на нашия Художествен съвет (и сегашни), но те не идват (аз не съм виновен за това). С тях съм в много добри отношения - и с Владо Каракашев, и с професора, и с Канушев, но не мога да ги вържа и да ги докарам тук, на заседание на Художествен съвет.

Следователно, този въпрос в началото на сезона, Партийното бюро, Съюзният комитет, един актив тук трябва да го обсъди и да реши: Художественият съвет трябва да бъде един колективен орган, който да действа в съответствие с новата обстановка. Не да мълчим тук, а да си казваме какво мислим.

13

Да не става така, че всичко пускаме. Всичко е "много хубаво", взимали сме на гастрол артисти, все ги утвърждаваме, остават в трупата и сега има едно 10-15 души, които се чудим какво да ги правим.

НАУМ ШОПОВ - Така е!

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Защо? Защото мълчим и не казваме това, което мислим. Ние не сме свикнали, другари, в дискусиа, ние не можем да спорим нормално, нямаме тази култура. Ние не сме виновни за това. Това е въпрос на развитие на една нация, на култура - материална и духовна и т.н.

Ние трябва да свикваме с тази работа, да се слушаме и това, което каза Юлиан - нищо че го каза, ние ще го чуем и първото, което щях да му кажа, беше: "Юлиане, махайте "Службогонци", щом смяташ така, и без това не е много стабилно положението, нямаме режисьор за нея...", но намеси се Константин. Излизането не беше по причина на този разговор, на тези реплики, които тук се размениха.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Не може така. Няма да ги пускате да излизат, защото ако започнем всички да си излизаме..

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Аз казах на Константин Илиев да се върне, стаята му е празна. Аз ще разговарям с него по този въпрос.

В Художественият съвет този въпрос очевидно ще трябва да се премисли, тъй като освен това излязоха хора, които бяха пенсионирани от Художествения съвет, неговият състав и без това е намален и като започнем новия сезон на 1 ноември ли ще бъде, на 15 ноември ли - да стане едно събрание и след като се обсъди предварително от ръководството на обществените организации, да се избере

един орган - Художествен съвет ли ще бъде, концепцията ще видим, с пълномощията му, които винаги ще бъдат, предполагам, консултативни, консултативни, но много важни кой какво казва, за да може Художественият съвет да ни бъде полезен.

Трети път приказваме по едни и същи неща и не можем да стигнем до едно елементарно съглашение, да направим един приличен репертоар и не бива да се увличаме много - Христо Бойчев това, оня - това, оня - това... Ние трябва да внимаваме много за репертоара на Народния театър. Народният театър не е като другите театри, това го знаем всички тук, той има особени задачи и в неговия репертоар класиката винаги трябва да присъствува много стабилно.

Ние ще направим едно заглавие на Христо Бойчев и ще направим три класически заглавия от чужда драматургия и от наша драматургия, тоест: да има един баланс. Няма интерес Народният театър да се отказва от голямото достойнство на нашата литература и на нашата драматургия. Ако трябва Вазов някой ще го хване и колаж ли ще правим, какво ще направим, но "Двубой" беше блестящо представление "Милионерът" на Йовков (доскоро се играха).

Трябва да кажа и това, че драматургията си е драматургия, но всичко е в ръцете на режисьора и на актьорите. Не бива да си правим никакви илюзии, че само заглавията решават нещата. Не бива да си правим илюзии. Ако ние не разберем, че публиката в театъра ще я водят актьорите със своя всеотдаен професионализъм и талант, и режисьорите - със същите качества, нищо няма да направим!

Там е истината!

Затова трябва да преценяваме много точно, режисьорите

да бъдат много подготвени за това какво искат да правят, как да го направят и така нататък и актьорите да бъдат също така много подготвени когато седнат на масата или сляза на сцена.

Без този професионализъм ние няма да стигнем до никъде. Каквито и заглавия да турим, смешки, хахо-хихи, народът, разбира се, обича да се смее, но защо да не се смее на "Службогонци" - едно класическо произведение? На Шекспир - на неговите комедии? Защо трябва да се смее само на това, че в "безкласовото" общество, уиски пие само първа класа... Голяма "истина"! Не пие само първа класа, аз знам кой пие. Има и една голяма прослойка, която изкарва неброени пари. Аз сега се занимавам със строителство и знам какви пари давам на какви хора. И това не е истина, което казва Иван Радоев.

НАУМ ШОПОВ - Иван Радоев казва истини не само чрез тази реплика.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Давам пример. Тази пиеса аз съм я приел, без мое съгласие не би се играла, но споменах нещо, което може да се вземе за пример. Народният театър не може да си позволява да върви по една... Не може да си позволява едностранчивост. Той трябва да има една богата палитра. Това са задачи, които сега не ги казвам аз, те са възложени от други институции, винаги е бил такъв театър този театър и той трябва да остане такъв театър - НАЦИОНАЛЕН ТЕАТЪР, който създава новата българска драматургия, развива и обогатява българската драматургична театрална традиция. Това е формулировката и тя не вярвам да се промени, каквито и неща да стават.

Моля да остане Режисьорският съвет, другите да свободни.

...
БАНЧО БАНОВ - Другарю Фучеджиев, мисля че изборът между "Калигула" и "Облекла за летен хотел" да се определи о това къде има повече женски роли.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Сега ще направим един репертоар, който после ще степенуваме. Всяка година е така. Като дойде (ако дойде) хубава пиеса на Станислав Стратиев, ще махнем тази и ще турим нея.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ - Свърши вече тая: "пиеси за мъже", "пиеси за жени", няма да правим социална политика... Трябват ни пиеси, отокоито може да стане хубаво представление

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ - Закривам заседанието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Д. Фучеджиев)

Стенограф

(Д. Павлова)